

EXPUNERE DE MOTIVE

a propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor și art. 457 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

1. Motivul emiterii actului normativ

Începând cu anul 2008, România a reglementat asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor prin Legea nr. 260/2008.

Potrivit acestei legi, suma asigurată ce poate fi acordată, denumită în continuare sumă asigurată obligatoriu, este echivalentul în lei, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României la data încheierii contractului de asigurare obligatorie a locuinței, a:

- a) 20.000 euro, pentru fiecare locuință de tip A;
- b) 10.000 euro, pentru fiecare locuință de tip B.

Primele cuvenite pentru sumele asigurate, denumite în continuare prime obligatorii, sunt echivalentul în lei, la cursul Băncii Naționale a României valabil la data efectuării plății, a:

- a) 20 euro, pentru suma prevăzută la alin. (1) lit. a);
- b) 10 euro, pentru suma prevăzută la alin. (1) lit. b).

Legea reglementează și înființarea unei societăți speciale, Pool-ul de Asigurare împotriva Dezastrelor Naturale, denumit în continuare PAID, constituită prin asocierea societăților de asigurare autorizate să încheie asigurări obligatorii pentru locuințe, în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale normelor aprobate în aplicarea acestor legi.

Potrivit reprezentanților PAID, doar 20% din populație are locuințele asigurate obligatoriu¹. În prezent, la nivelul lunii ianuarie 2023, sunt asigurate 1.850.373 locuințe².

Într-un interviu dat publicației Hotnews, Cristian Roșu, vicepreședinte ASF, a declarat că „Din 2008 nu s-a dat nicio amendă, și dacă timp de 11 ani nu a funcționat..Ce se pune în loc?”³.

¹ <https://www.agerpres.ro/social/2022/10/13/directorul-paid-romania-nicoleta-radu-doar-20-din-populatie-are-locuintele-asigurate-galerie-foto--995605>

² <https://www.paidromania.ro/statistici-lunare/>

³ https://economie.hotnews.ro/stiri-pensii_private-24045427-asigurarea-obligatorie-locuinte-despagubire-furtuni-cutremur-inundatii-alunecari-de-teren-amenzi.htm

Din aceste considerente, este evident că se impune analizarea modificării prevederilor legislative pentru a se asigura respectarea legii, cu atât mai mult în contextul cutremurelor din Turcia, Siria și România (Vrancea și Gorj).

Având în vedere că amendarea persoanelor fizice nu a funcționat nefiind aplicată nicio măcar o amendă din 2008, propunem eliminarea amenzii pentru persoanele fizice, urmând ca în cazul acestora să fie doar o majorare a impozitului pe locuință cu 20%, care se va aplica automat.

De asemenea, propunem ca aplicarea sancțiunilor contravenționale persoanelor juridice să nu mai fie realizată de către primari, ci de către persoane desemnate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, propunem ca lista persoanelor juridice care nu au încheiat asigurare obligatorie să fie transmisă Instituției Prefectului, ca reprezentant al Guvernului în teritoriu care coordonează deconcentratele și care va lua măsurile necesare astfel încât persoanele desemnate de Ministerul Afacerilor Interne să primească lista persoanelor juridice care nu și-au încheiat asigurare obligatorie.

De asemenea, propunem acordarea unui stimulent fiscal persoanelor fizice care încheie o asigurare facultativă, având în vedere că potrivit legii încheierea unei asigurări facultative implică în mod obligatoriu și încheierea unei asigurări obligatorii.

Pentru a impulsiona primarii să își exercite atribuțiile prevăzute de lege, respectiv să notifice persoanele care nu au asigurare de obligația încheierii asigurării, am realizat o trimitere expresă la dispozițiile Codului penal care sancționează abuzul în serviciu.

2. Impactul socioeconomic

Impactul socioeconomic este unul pozitiv, având în vedere că încheierea asigurărilor obligatorii va conduce la diminuarea consecințelor unor potențiale dezastre, cum ar fi cutremurele. Spre exemplu, Banca Mondială estimează la 34 de miliarde de dolari pagubele cauzate de cutremurul devastator din Turcia, reprezentând 4% din PIB-ul turc⁴.

În lipsa adoptării prezentei propuneri legislative se creează un hazard moral, respectiv persoanele care nu sunt asigurate vor avea așteptarea să fie sprijinite de către stat și autoritățile locale, deși legea interzice în mod expres acordarea de ajutoare. Situația este cu atât mai îngrijorătoare cu cât 80% din locuințele din România nu sunt asigurate obligatoriu.

3. Impactul financiar

Propunerea legislativă nu are impact semnificativ asupra bugetului general consolidat, având în vedere că există un număr foarte mic de persoane, în prezent, care și-au încheiat asigurare facultativă, iar prin majorarea impozitului persoanelor fizice care, deși au fost informate de obligațiile legale, nu înțeleg să încheie asigurare obligatorie, se asigură creșterea veniturilor la bugetul local. Această creștere în mod evident compensează atitudinea diligentă a persoanelor care în mod suplimentar încheie și o asigurare facultativă.

4. Impactul asupra sistemului juridic – nu este cazul.

5. Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ

⁴ <https://psnews.ro/banca-mondiala-estimeaza-la-34-de-miliarde-de-dolari-pagubele-cauzate-de-cutremurul-devastator-din-turcia-reprezentand-4-din-pib-ul-turc-749970/>

În vederea elaborării prezentei propuneri legislative, am consultat Patronatul Industriei Asigurărilor din România și Pool-ul de Asigurare împotriva Dezastrelor Naturale (PAID).

6. Activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Propunerea legislativă urmează să fie publicată pe site-urile Camerei Deputaților și Senatului, urmând să fie adusă la cunoștința publicului, care poate formula observații.

7. Măsurile de implementare

Ca urmare a adoptării prezentei propuneri legislative, Ministerul Afacerilor Interne va analiza care structuri din teritoriu sunt cele mai potrivite pentru aplicarea Legii nr. 260/2008 și va lua măsurile necesare în vederea desemnării acestora pentru sancționarea contravențională a persoanelor care refuză să încheie asigurare obligatorie pentru locuință.

În numele inițiatorilor,

Alexandru Kocsis-Cristea

Bogdan-Alexandru Bola